

VREME

Copyright © NP Vreme, Beograd

Upotreba materijala iz ovog fajla u bilo koje svrhe osim za
ličnu arhivu dozvoljena je samo uz pisano odobrenje NP Vreme

PDF IZDANJE RAZVILI: Saša Marković i Ivan Hrašovec

OBRADA: Marjana Hrašovec

Bez iskustva ništa

„Na praksi sam imala svoj deo posla za koji sam samo ja bila zadužena što je ogromna stvar za samopouzdanje i za budućeg stručnjaka koji će kasnije imati samostalne projekte. Upoznala sam svoju struku na jedan nov način i stekla brojne kontakte. Osećala sam se kao deo tog sveta i spremno da danas-sutra to radim“, objašnjava svoje iskustvo na BG praksi Dragana Okanović, diplomac Arhitektonskog fakulteta u Beogradu. Dragana je samo jedan od 268 studenata koji su ove godine prošli kroz program i deli njihovo mišljenje da je iskustvo stečeno na ovaj način nemerljivo sa znanjem koje stiču na fakultetima

Učesnici programa BG praksa, studenti Univerziteta u Beogradu, 21. oktobra na prijemu u Starom dvoru dobili su potvrde o završenoj obuci. Za četiri godine kroz ovaj program, koji pomaže studentima da uz stečenu diplomu lakše dođu do prvog zaposlenja, prošla su 862 akademca, koji su prva radna iskustva stekli u javnim i komunalnim preduzećima, ustanovama kulture i gradskim opštinama. Milena Bićanin, članica Gradskog veća, kaže da iskreno veruje da će ovaj program opstati i u budućem mandatu gradske vlade s obzirom na progresivnu liniju razvoja programa. Ona ističe kvalitet studenata ("ambiciozni, odgovorni, vredni") i, posebno, mentora koji su rado prenosili svoja znanja i iskustva ("ništa ne bi bilo bez njih") i koji su u interakciji sa mladim ljudima ponekad dolazili do novih, kreativnih rešenja. Jednom prilikom su koordinatori programa i članovi gradskog veća bili u poseti studentima na praksi, a Milena Bićanin kaže da "tog dana nije živela u Srbiji".

Kad se osvrne na četiri godine BG prakse, Milena Bićanin je prezadovoljna postignutim rezultatima. Interesovanje za praksu u javnim preduzećima je veliko, ove godine se prijavilo oko 3000 studenata. "Ovaj projekat više nije u povoju, uspešno se razvija prema svim pokazateljima. Voleli bismo da se BG praksa sprovodi dva puta godišnje, i najzad, bilo bi lepo odati priznanje i mentorima", zaključuje članica gradskog veća.

ODSKOČNA DASKA: Diplomac Arhitektonskog fakulteta u Beogradu Dragana Okanović istakla je da je teorija bez prakse nepotpuno i nedovoljno znanje. „Bila sam student završne godine na master studijama na Arhitekturi i to je takva struka gde se student samo sa diplomom, a bez prakse ne može nazvati arhitektom. Na kraju semestra sam počela da tražim priliku za praksu. U tom momentu bila je objavljena BG praksa i ponuđeno mesto u Sekretarijatu za urbanizam i građevinske poslove, i to baš za moje zvanje. Za mene je to tada bilo pravo mesto da učim sa ljudima iz struke, nešto što bi mi mogla biti dobra odskočna daska za kasnije.“ Dodaje i da se praksa odlično uklopila sa njenim diplomskim radom iz oblasti urbanizma, a odnosio se konkretno na socijalne i ekonomske aspekte Savamale, što joj je pomoglo u istraživačkom radu. „Na praksi sam mogla da pričam sa ljudima koji su zaduženi za taj deo grada i za svoj diplomski sam dobila realniju sliku koja se razlikuje od one studentske teorijske perspektive. Konkretno, ukoliko bi neko želeo da unapredi Savamalu, ovaj diplomski rad bi mogao da posluži kao početni okvir jer je podržan urbanističkim planovima do 2021. godine.“

Da joj je praksa donela brojne kontakte za posao smatra i Snežana Đurić, diplomirani novinar, koja je svedočila za „Vreme“ o svom prošlogodišnjem iskustvu u okviru BG prakse, a koje je, prema njenim rečima, bilo „spektakularno“. U toku prakse radila je kao viši stručni savetnik za odnose sa javnošću u Domu omladine Beograda sa mentorkom Milicom Ševarlić, koja je ujedno i PR DOB-a. Kao asistent PR-a, Đurićeva smatra da je za vreme provedeno na toj poziciji naučila mnogo i stekla brojne kontakte koji su joj kasnije

PRAKTIKANTKINJA JELENA PETROVIĆ

značili. „Konkretno, zahvaljujući ovoj praksi lakše sam položila dva ispita i završila fakultet.“ I – zaposlila se kao stažista u struci, opet „preko nekog projekta“, kako navodi.

Većina praktikanata smatra da su najviše naučili o administrativnim i poslovnim organizacijama. „Mnogo sam naučila o administrativnom delu struke, koji ne može da se nauči na fakultetu – šta je arhitekti potrebno za građevinske

CENTAR ZA LIKOVNO OBRAZOVANJE ŠUMATOVAČKA

MENTORKA DANIJELA RANČIĆ

dozvole, šta je potrebno da bi se radilo prema aktuelnom urbanističkom planu. Student je automatski spreman da sa ovim iskustvom plasira svoj projekat", navodi Okanovićeva. Sa tim je saglasna i Jelena Petrović, apsolvant na Katedri za bibliotekarstvo i informatiku Filološkog fakulteta u Beogradu, koja je bila na praksi u Centru za likovno obrazovanje Šumatovačka. „Mi smo ovde došli sa znanjem sa

Šta je BG praksa?

Program BG praksa realizuje se od 2010. godine na osnovu protokola o saradnji Univerziteta u Beogradu i Grada Beograda u oblasti organizovanja i realizovanja univerzitetske prakse studenata u javnim i javnim komunalnim preduzećima, ustanovama kulture, opštinama i organizacionim jedinicama Uprave grada Beograda. Prvobitni plan Grada pokazao se kao kvalitetan i značajan put da se mladi uključe u radne tokove, da vide kako izgleda posao „van knjiga“ i da dobiju mogućnost za zapošljavanje i stalno radno mesto. Na ovogodišnji konkurs, koji je bio otvoren za kandidate sa ukupno 30 visokoškolskih ustanova u Beogradu od 18. marta do 8. aprila, pristiglo je više od 3000 prijava, posle čega su izabrani studenti u maju počeli četvoromesečni program stručne prakse (od 20. maja do 20. septembra). Program BG praksa inicirao je Centar za razvoj karijere Univerziteta u Beogradu koji je i promovisao program, obavio regrutaciju i selekciju kandidata, sprovodio obuku mentora i pratio realizaciju prakse uz povremenu evaluaciju studenata i mentora. Svaki student imao je mentora, koji mu je bio na raspolaganju tokom čitavog ciklusa prakse, kao i topli obrok i plaćenu markicu za prevoz u okviru prakse. U program je bilo uključeno više od 200 mentora. Najviše mesta za praksu ponudilo je i ove godine preduzeće „Beogradski vodovod i kanalizacija“, a najviše pozicija bilo je otvoreno za studente Pravnog, Ekonomskog, Građevinskog i Elektrotehničkog fakulteta.

„Mi iz Grada institucijama i javnim preduzećima, koji su zainteresovani za učestvovanje u praksi, pošaljemo poziv, a oni su nama do 4. marta slali obrasce u kojima su navedeni profili koji su im potrebni i na koje će doći budući praktikanti. Te obrasce mi prosledujemo dalje u Centar za razvoj karijere, koji sve to sistematizuje i na osnovu prikupljenih informacija pravi tekst konkursa“, objašnjava Milena Bićanin, član Gradskog veća. Dodaje i da je ovo treća praksa koja se održava u vremenskom intervalu od četiri meseca, jer se prvobitna šestomesečna praksa pokazala kao preduga.

Posle prve trijaže prijavljenih kandidata, koju obavlja Centar za razvoj karijere, organizuje se drugi krug, kako bi institucije organizovale intervjue sa potencijalnim kandidatima i donele konačnu odluku o njihovom angažovanju. Na kraju prakse studentu se izdaje potvrda o završenoj praksi i eventualna preporuka za dalje zaposlenje.

fakulteta koje nam je pomoglo da se koliko-toliko snađemo, ali bez ikakvog iskustva. Svi smo došli uplašeni, nismo znali šta nas čeka. Međutim, uz podršku mentora prebrodili smo nepoznato. Na kraju sam dobila i znanja o administrativnim poslovima, koja će mi možda nekada poslužiti.“

INTERVJU VAŽNIJI OD BIOGRAFIJE: Studente najviše zanima kriterijum za njihov odabir – da li je sve u indeksu ili ocena nije merilo znanja. Mentori su saglasni u tome da njihov prvi kontakt sa studentom jeste njihov rezime, ali da konačnu odluku ne donose na osnovu njega. „Procenu smo donosili u toku razgovora s njima, po nekim njihovim rečenicama i gestovima u izražavanju koji su nam privukli pažnju. Tako smo odabrali Jelenu Petrović, jer smo iz razgovora s njom zaključili koliko želi da dobije iskustvo, koje je danas važno za svaki posao. Kao mentor i osoba koja je obavljala razgovore za praksu, insistirala sam na trik pitanjima. Napomenula sam im da u odgovorima nikako ne budu skromni“, kaže Danijela Rančić, stručni saradnik za program i

DRAGANA OKANOVIĆ, MILICA ŠE VARLIĆ I SNEŽANA ĐURIĆ

koordinatorka nastave u Šumatovačkoj. Akademci, poput Dragane Okanović, saglasni su s tim. „Pored dobrih ocena i veština koje budući praktikant treba da ima, bitna je inicijativa studenta. Da pokaže svoja očekivanja i volju da nauči. Student treba da bude aktivan – da traži znanje da bi ga dobio. Mnogi su sa prakse izašli s većim očekivanjima nego s kojima su ušli u program. Naučila sam da radim u brojnim kompjuterskim programima koji se koriste i u svetu, a na fakultetu se ne uče. Na početku ljudi sa prakse su me uveli u kolektiv, način rada, a ja sam s vremenom došla do toga da sam na praksi imala svoj deo posla za koji sam samo ja bila zadužena, što je ogromna stvar za samopouzdanje i za budućeg stručnjaka koji će kasnije imati samostalne projekte. Upoznala sam svoju struku na nov način i stekla brojne kontakte iz sveta arhitekture. Osećala sam se kao deo tog sveta i da sam spremna da danas-sutra to radim.“

VAŽAN ODNOS MENTORA I STUDENTA: Milica Še Varlić, PR Doma omladine i mentor u ovoj ustanovi, kaže da praktikanti pokazuju veliko interesovanje i želju da nauče kako je biti deo radnog kolektiva i koje su radne obaveze koje nosi jedno radno mesto. „Studentkinje koje su bile kod mene i ja smo se trudile da imamo neformalnu

komunikaciju i međusobno smo davale sugestije i dopunjavale se kako bismo što bolje obavile zajednički zadatak. Najvažnije mi je bilo da im ukažem na neke finese koje se ne uče u teoriji i da uz tu pomoć znanje koje su stekle na fakultetu mogu bolje da primene.“

Njena prošlogodišnja praktikantkinja Snežana Đurić smatra da je jedna od najvažnijih stvari to što je naučila mnogo o poslovnom bontonu, sa kojim se prvi put susrela. „Po prvi put sam imala osećaj kako je biti zaposlen“, kaže Đurićeva.

Da je važno vaspitati studenta za profesionalni život smatra i Danijela Rančić. „Najbolji način na koji su oni učili jeste iz našeg iskustva i njihovog direktnog uključivanja u zadatke na licu mesta, kako bi stekli vlastito iskustvo. Svi oni su se bavili nekom vrstom istraživačkog rada, a dobili su znanja i iz profesionalne komunikacije. O tome koliko želimo da uspostavimo dobru komunikaciju sa praktikan-tima govori i to da su prvi dan svi došli formalno obučeni, a već sa svakim narednim dolaskom stajling im je bio ležerniji. Učili smo ih i u kojim prilikama i na koji način treba formalno da se obuku.“ Danijela Rančić kaže i da je mladima u sopstvenom radu na početku ponekad bilo neprijatno, ali da su jedni drugima bili podrška. „Nije nam smetalo da nas i više puta upitaju da im nešto objasnimo ukoliko im nije jasno. Najviše prija kad prenesete znanje mladom budućem stručnjaku, uprkos vlastitom naporu, pa i produženom radnom vremenu, što nije retkost u toku prakse. Ja ću im dati šablon, kontakte, objasniti kako stvari funkcionišu, pa oni nek posle guraju neku svoju priču. Ako smo mi morali da učimo linijom većeg otpora, zašto mladim ljudima ne bi bilo lakše ako već ima ko da ih usmeri? Zašto da praktikant ima više neuspešnih pokušaja, kad može da ima

BG praksa u brojkama

BG praksa 2010: učestvovalo 19 preduzeća

BG praksa 2011: učestvovali 20 preduzeća i 12 organizacionih jedinica Uprave grada

BG praksa 2012: učestvovali 21 preduzeće, 14 organizacionih jedinica Uprave grada, 7 ustanova kulture i 3 opštine

BG praksa 2013: učestvovali 22 preduzeća, 12 organizacionih jedinica Uprave grada, 6 ustanova kulture i 10 opština.

Privatni sektor i vera u pravičnost

Za naredne prakse očekuje se i uključivanje privatnog sektora, ali za sada ostaje da se vidi ko će se prvi uključiti u akciju, kako bi za njim krenuli i ostali iz ovog sektora. „I javni i privatni sektor moraju da vide interes u akciji kako bi se uključili“, objašnjava članica Gradskog veća Milena Bićanin i dodaje da do sada privatnom sektoru nisu upućivali poziv jer bi ceo plan aktivnosti morao biti drugačiji. „Za ove četiri godine morali smo najpre da potvrdimo da ovaj projekat dobro funkcioniše, pa da se od sledeće godine upustimo u koncept sa privatnim preduzećima jer je u tom slučaju potrebno više vremena za organizaciju.“

Bićaninova napominje da je važno ohrabriti studente da sistem pravičnosti, poštovanja, kompetencije, stručnosti i odgovornosti funkcioniše, upoznati ih sa institucijama grada i omogućiti im da steknu poverenje u njih. Takođe, važno je i da se smanji odlazak mladih iz zemlje po završetku studija. „Ovo je šansa za najbolje, koji su najviše uložili u sebe, a zadatak društva i države je da svima pruži istu polaznu mogućnost. Od studenata zavisi kako će tu mogućnost iskoristiti. To je društvo istih šansi u kojem vlada borba ljudi za kvalitet jer je to jedini način za prosperitet.“

jedan ili dva uspešna?”

Praktikantkinja Danijele Rančić dodaje da iako se BG praksa završila, Šumatovačka i „njena deca“ su ostali povezani jer žele da se tu bave svojim budućim projektima i da rade ukoliko bude prilike. „Iznenadilo me je da je u jednoj kulturnoj ustanovi odnos zaposlenih prema nama tako brižan ali i drugarski profesionalan. Ovde su nas zarazili radnom i prijatnom atmosferom i osećali smo se kao kod kuće. Mentorka se razvila odnos sa nama kao da su nam starije sestre.“

Rančićeva podseća na podatak da je Centar poznat po tome što studenti dobrovoljno ostaju tu i posle završene prakse, i da su prošlogodišnji praktikanti dolazili sve do januara. „Sa svima smo ostali u komunikaciji, a dve bivše praktikantkinje koje je spojila praksa otišle su zajedno na letovanje i odatle se javile da nas pozdrave. Tako da su na praksi rođena i nova prijateljstva, a na svečanoj dodeli sertifikata u Skupštini grada, mi mentori smo se osećali kao da su nam deca upravo diplomirala.“

Tokom prakse, dva puta se vrši evaluacija praktikanata i mentora. Mentori koji su i prethodnih godina učestvovali u ovoj praksi, tim dvostrukim evaluacijama nadograđuju svoja znanja i prilagođavaju se inovacijama.

PRAKSA KAO PLATFORMA ZA DALJI LET: Mnoge ustanove su ove godine proširile projekte u kojima bi studenti mogli da se pronađu u toku prakse, ali i da posle završene prakse ostvare neke prihode. „Pozicije za konkurs smo birali tematski, zbog manjka ljudstva u administrativnim i logističkim poslovima, ali smo svakome od njih dali prostora za vlastite ideje, radionice i projekte u okviru Centra. Tako je Jelena Petrović u toku prakse pokrenula akciju da knjige koje su nama u biblioteci bile višak doniramo bibliotekama u unutrašnjosti države. Posle prakse odavde su mogli da pokreću svoje projekte koji su pod platformom ustanove

Grada“, kaže mentorka u Šumatovačkoj. Za „Vreme“ je dodala i da su za naredne godine planirali da u Centru naprave projekat sličan Inkubatoru za preduzetništvo mladih Kancelarije za mlade Grada Beograda odakle bi mladi mogli da se posvete raznim ciljevima, poput evropskih fondova. „Pružili bismo im platformu sa koje oni mogu da polete, a od njih zavisi kako će to iskoristiti.“

Većina ustanova na osnovu manjka osoblja u pojedinim poslovima otvara konkurse na mestima za praktikanta. Koordinatorica Šumatovačke navodi da se mnogi začude kad čuju koje pozicije traži jedan Centar za likovno obrazovanje. „Za projekat Vračarske bašte bio nam je potreban neko sa Šumarskog ili Poljoprivrednog fakulteta za poziciju pejzažnog arhitekta. Nas je ovde samo troje stalno zaposlenih iz budžeta Grada – direktorka Centra Vesna Bogunović, moja

Svečana dodela sertifikata

U okviru svečanog prijema održanog u Skupštini grada Beograda, 268 akademaca, polaznika programa BG praksa 2013, dobilo je potvrde o uspešno realizovanoj radnoj praksi. Prijemu akademaca prisustvovali su Dragan Đilas, koji obavlja funkciju gradonačelnika i za vreme čijeg mandata je pokrenut program BG prakse, prof. dr Nada Kovačević, prorektor Univerziteta u Beogradu, Milena Bićanin, član Gradskog veća, i Dejana Lazić, direktor Centra za razvoj karijere Univerziteta u Beogradu.

malenkost i Ksenija Marinković, koja je urednica programa ali je duže vreme na bolovanju. Zato su nam bili potrebni mladi stručnjaci koji će se aktivno baviti ovim mestom i projektima poput Virtuelnog muzeja i koji će maksimalno iskoristiti svoj mladalački elan.“ Jelena Petrović je bila zadužena za organizovanje biblioteke Centra, ali i druge administrativne poslove koji se ne uče na fakultetu. Mnoge ustanove su na kraju svakog meseca davale zadatak studentima da naprave izveštaj sa zaduženjima iz proteklog perioda i šta je od zaduženja obavljeno. „Ipak, svako od njih je imao potpunu slobodu da raspolaže svojim vremenom. Bili su oslobođeni ukoliko su imali obaveze oko ispita ili ukoliko su išli na odmor“, ističe Rančićeva.

Svi koji su za ove četiri godine govorili za „Vreme“ o BG praksi, studenti, mentori, Grad, saglasni su da pored iskustva praksa stvara radnu naviku i odgovornost.

Još 2010, te prve godine prakse, studenti su ukazali na sticanje navike. „Na praksi smo navikli na rutinu, ustaneš, odeš na posao, čitav dan ti je posvećen tome“, objasnila je Irena Dadić, koja je završila ETF, tadašnja praktikantkinja u Javnom komunalnom preduzeću „Beogradski vodovod i kanalizacija“.

VODOVOD I DALJE NAJPRIMAMLJIVIJI: Najviše mesta za praksu svake godine nudi JKP „Beogradski vodovod i kanalizacija“, ove godine čak 59.

Kada je ekipa „Vremena“ 2010. godine pričala sa praktikantima iz JKP „Vodovod i kanalizacija“, u toku je bila utakmica Evropskog prvenstva u fudbalu Srbija–Nemačka. Iako su bili nestrpljivi da završe sa razgovorom, bilo je

očigledno da im prija praksa u tom preduzeću. Počev od atmosfere između njih, odnosa sa mentorima i ostalim zaposlenima do načina na koji su pričali o tome šta rade, kako im ide i o odnosu teorije i praktičnog rada.

Nekoliko meseci kasnije, devetoro njih je dobilo stalni posao u toj ustanovi. Tvrde, nisu očekivali.

„Kada se u moru nezaposlenosti, ovdašnjem i svetskom, izboriš za posao u javnoj firmi, to je zaista lepo“, rekao je praktikant Branimir Sević. „Smatram da sam ambiciozan. Otud sam želeo da radim negde gde mogu da utičem na stvari, a 'Vodovod' je firma gde može da se napreduje.“ Branimir je završio Građevinski fakultet i radi u sektoru za distribuciju vode, „baš u struci“.

Razlika između prakse i „pravog posla“ je u odgovornosti. „Kada na praksi pogrešiš, neko te usmeri; ovako ide ribanje“, kazao je Branimir polušaljivo.

Da je teorija nedovoljna rekly su tada i Nada Glušac i Jovana Antić. Obe su diplomirale na Pravnom fakultetu i praksu završile – naravno u „Vodovodu“. „Na fakultetu imamo dosta predmeta i literatura je obimna. Imamo i predmet obligacije gde je glavno sklapanje ugovora. Dešava se da ceo semestar slušamo predavanja, položimo ispit, a da nikada ne vidimo ugovor. Teoretsko znanje mnogo znači, ali smo tek na praksi imali mogućnost da vidimo kako sve 'stvarno' izgleda.“ Čini se da se mišljenja različitih generacija praktikanata nisu promenila ni posle četiri godine od pokretanja BG prakse.

SELENA LATINIOVIĆ

Besplatno za 3+ dete

Od 1. januara 2014. godine svako treće i ostala deca u porodici besplatno pohađaju vrtiće

U beogradskim vrtićima, popust po osnovu trećeg i četvrtog deteta ostvaruje 4268 mališana. Samohrani roditelji koji imaju treće i četvrto dete oslobođeni su plaćanja vrtića, dok ostali roditelji po dosadašnjem pravilniku plaćaju za svoju decu 50 odsto manje od već utvrđene cene po prihodima porodice, što ne isključuje i druge dodatne olakšice.

Odluku gradskih vlasti o besplatnom vrtiću za treće, četvrto i svu ostalu decu u porodici, pozdravila je trudnica Milana Ašanin, majka dvoje dece: "Zapostvena sam i moraću da upišem dete u jaslice kad mi istekne porodijsko bolovanje. Moja dosadašnja iskustva sa jaslicama su dobra – Maja i Viktor su se brzo adaptirali, i nadam se da će prinova, a zvaće se Anika, biti na seku i batu." Ne planiraju četvrto dete jer imaju mali stan, ali ko zna, smeje se ona.

Usvojenom Odlukom o pravima deteta u oblasti finansijske podrške porodici sa decom na teritoriji grada Beograda utvrđuju se dodatna prava, veći obim prava od prava utvrđenih zakonom i povoljniji uslovi za njihovo ostvarivanje. Sekretarka za obrazovanje i dečju zaštitu Ljiljana Jovčić objašnjava za "Vreme" da ova odluka daje podršku porodici i predstavlja uvođenje pronatalitetnih mera u socijalnu politiku grada.

„Donošenje ove odluke predstavlja pravni osnov za izmenu i dopunu Pravilnika o regresiranju troškova boravka dece na teritoriji Beograda. Do sada je pravilnik o regresiranju troškova predviđao da treće, četvrto i svako naredno dete u porodici ostvaruju pravo na popust troškova boravka u predškolskim ustanovama od 50 odsto po već utvrđenoj ceni. Cena za boravak u predškolskim ustanovama formirana je na osnovu ukupnih primanja porodice po članu domaćinstva. Odlukom je utvrđeno da pravo na naknadu ukupnih troškova boravka ostvaruje treće i svako naredno dete u porodici, dete korisnika prava na novčanu socijalnu pomoć, dete ratnog vojnog invalida i civilnog invalida rata od prve do četvrte grupe iz oružanih akcija posle 17. avgusta 1990. godine, dete sa smetnjama u razvoju za koje nije ostvareno pravo na dečji dodatak i koje nije upisano u posebnu vaspitnu grupu”, precizirala je ona.

Odluka stupa na snagu, navela je sekretarka Jovčić, osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu grada Beograda”, a od 1. januara 2014. godine važiće odredbe člana 3. i 6. ove odluke koje se odnose na ostvarivanje prava za treće i svako naredno dete u porodici i za naknadu ukupnih troškova boravka u predškolskoj ustanovi za dete sa smetnjama u

razvoju koje ne prima dečji dodatak i nije upisano u posebnu vaspitnu grupu, kao i za dete bez roditeljskog staranja.

Gradski odbornici usvojili su Odluku o pravima deteta u oblasti finansijske podrške porodici sa decom na teritoriji grada Beograda, Odluku o izmenama i dopunama odluke o mreži osnovnih škola u Beogradu, kao i Odluku o izmenama i dopunama odluke o finansiranju nastavnika razredne nastave angažovanih za obavljanje poslova u produženom boravku učenika trećeg i četvrtog razreda osnovnih škola.

Novi vrtić u Belvilu

Vrtić „Tesla – nauka za život” otvoren je u naselju Belvil na Novom Beogradu. Ukupna površina objekta je oko 1750 kvadrata i moći će da primi dvesta sedamdeset mališana predškolskog uzrasta, svrstanih u šest grupa jaslenog uzrasta, šest vrtićkog i dve pripremno-predškolske grupe.

„Politika može da vam omogući da govorite sa govornice, ali i da napravite nešto u korist svih onih koji žive u vašem gradu i državi. Priču o beogradskim obdaništima započeli smo pre pet godina i sa ovim današnjim napravili smo 43 nova vrtića, a rekonstruisali više od 70. Trenutno se grade još dva i treći za decu sa posebnim potrebama. Tako je dobijeno još 10.000 mesta i preko hiljadu novozaposlenih vaspitača i drugog osoblja, koji su dobili privilegiju i prihvatili odgovornost da rade sa decom. Krajem ovog meseca, 27. i 28. oktobra, otvoriće se ponude za obdanište i osnovnu školu u naselju Vojvoda Stepa, očekujem da izvođači budu uvedeni u posao tokom novembra, tako da ćemo 1. septembra naredne godine dobiti novu infrastrukturu u naselju koje će imati 5000 porodica. Želim da zahvalim svima koji su svoj posao radili odgovorno i poštovali rokove, izvođačima i svima koji su omogućili da današnji dan provedemo na najbolji način”, rekao je Dragan Đilas.

Aleksandar Šapić, predsednik opštine Novi Beograd, podsetio je da je za proteklih pet godina na teritoriji ove opštine broj mesta u vrtićima povećan za 1500 dece. „U ovaj vrtić upisano je 130 mališana, u Bloku 61, gde ćemo izgradnju vrtića završiti tokom sledeće godine, biće još 350 mesta, čime ispunjavamo sve naše potrebe, a tome treba dodati i zapošljavanje novih ljudi koji će raditi u tim institucijama. Sve to zajedno za nas predstavlja veliko zadovoljstvo”, rekao je Aleksandar Šapić.

„SOLARISOVI“ AUTOBUSI NA ULICAMA

Nakon završetka procedure oko preuzimanja i registracije 95 novih autobusa marke „Solaris“ na gradskim ulicama našlo se njih 45, dok će narednih dana u saobraćaj biti uključeno još 50 autobusa, saopšteno je iz Sekretarijata za saobraćaj.

Kako je planirano, vozila će biti raspoređena na ukupno 22 najfrekventnije i najopterećenije linije, i to na: 16, 17, 18, 23, 27, 31, 37, 43, 51, 52, 53, 56, 58, 59, 65, 71, 75, 83, 88, 89, 95 i 96.

Preostalih 50 autobusa, od ukupno 200 koliko je nabavljeno, trebalo bi da pristigne u toku novembra, a krajem meseca i oni će biti angažovani za prevoz putnika.

ZONA ŠKOLE KOD OŠ „KRALJ PETAR PRVI“

Sekretarijat za saobraćaj grada Beograda postavio je 27 novih saobraćajnih znakova, tri usporivača brzine (ležeća policajca) i 11 natpisa „Škola“ u ulicama kojima deca dolaze u Osnovnu školu „Kralj Petar Prvi“. Ove mere sprovedene su u okviru projekta „Zona škole“. Možda najvažnija mera jeste smanjenje brzine kretanja motornih vozila u ovoj zoni sa 40 na 30 kilometara na čas. Ovo je treća od 12 škola gde se formira „Zona škole“, a prethodne dve postavljene su oko OŠ „Jovan Ristić“ u Borči i OŠ „Lazar Savatić“.

Iskustva pokazuju da mere daju odlične rezultate, jer na upečatljiv način upućuju sve učesnike u saobraćaju da prilaze zoni škole. Većoj bezbednosti učenika doprinosi i to što su u Ulici carice Milice nedavno obnovljeni svi trotoari i stara podloga zamjenjena novom. U okviru projekta „Zona škole“ preduzima se niz tehničko-regulativnih mera kako bi se obezbedilo kretanje đaka prema školi, kao što su ugradnja fizičkih prepreka za usporavanje saobraćaja, postavljanje zaštitnih ograda i saobraćajne signalizacije, ugradnja vibro-akustičnih traka i drugo. Sekretarijat za saobraćaj je tokom ove godine obnovio horizontalnu i vertikalnu signalizaciju i opremu u zoni 230 od ukupno 267 osnovnih škola u Beogradu, a nivo bezbednosti svih učesnika u saobraćaju povećan je dodatnim obeležavanjem i osvetljavanjem brojnih pešačkih prelaza. Uskoro će biti postavljene i specijalne kamere na pešačkim prelazima bez semafora, koje će detektovati prekršaje.

Iskustva pokazuju da mere daju odlične rezultate, jer na upečatljiv način upućuju sve učesnike u saobraćaju da prilaze zoni škole. Većoj bezbednosti učenika doprinosi i to što su u Ulici carice Milice nedavno obnovljeni svi trotoari i stara podloga zamjenjena novom. U okviru projekta „Zona škole“ preduzima se niz tehničko-regulativnih mera kako bi se obezbedilo kretanje đaka prema školi, kao što su ugradnja fizičkih prepreka za usporavanje saobraćaja, postavljanje zaštitnih ograda i saobraćajne signalizacije, ugradnja vibro-akustičnih traka i drugo. Sekretarijat za saobraćaj je tokom ove godine obnovio horizontalnu i vertikalnu signalizaciju i opremu u zoni 230 od ukupno 267 osnovnih škola u Beogradu, a nivo bezbednosti svih učesnika u saobraćaju povećan je dodatnim obeležavanjem i osvetljavanjem brojnih pešačkih prelaza. Uskoro će biti postavljene i specijalne kamere na pešačkim prelazima bez semafora, koje će detektovati prekršaje.

DODELJENE GRADSKE STIPENDIJE

Beogradski srednjoškolski i studenti sa invaliditetom potpisivali su u Sekretarijatu za obrazovanje i dečju zaštitu ugovore za dodelu stipendija u 2013. godini. Gradske stipendije dobilo je ukupno 389 srednjoškolaca i studenata i 97 srednjoškolaca i studenata sa invaliditetom. Stipendije na mesečnom nivou u iznosu od 11.000 dinara dobijaju srednjoškolski, a 13.000 dinara studenti.

Ideja grada Beograda, od kada je ustanovljeno ovo pravo studenata i srednjoškolaca, jeste da svi oni koji pokazuju izuzetne rezultate u toku školovanja i studiranja mogu da očekuju pomoć grada. Ova novčana pomoć znači mnogo u nadogradnji njihovog znanja jer će mnogi od njih biti postdiplomci i doktori nauka.

RADOVI U VOJVODANSKOJ ULICI

Izgradnja Vojvodanske ulice nastavljena je početkom oktobra i to na delu od Gandijeve do ranije izgrađenog dela pred Ulicom Dušana Vukasovića. Radovi su nastavljeni posle skoro pet godina, a glavni razlog za to bili su dugotrajni imovinsko-pravni postupci za čiji završetak ne postoji propisan rok. Za pojedine objekte na trasama infrastrukture stranke u postupku iskoristile su sve pravne lekove za ostvarivanje svojih prava, uključujući i postupak pred Upravnim sudom, što po pravilu odlaže početak planiranih radova.

Prema dinamici radova, prvo će se izgraditi jedna kolovozna traka na strani blokovskog naselja, gde je potrebno položiti cevi kišne kanalizacije i iznad njih nove vodovodne cevi. Planirano je da se ovaj deo radova završi u što kraćem roku, kako bi se tokom novembra pripremila podloga za asfaltiranje kolovoza od Nehruove do Gandijeve ulice. Potom će saobraćaj biti preusmeren na novu kolovoznu traku i počće komplikovaniji deo radova na uklanjanju postojećeg kolovoza i oslobađanju svih postojećih infrastrukturnih vodova, na bežanijskoj strani ulice.

Izgradnju finansira Direkcija za građevinsko zemljište i izgradnju Beograda iz sopstvenih izvora u iznosu od 311 miliona dinara. Radovi će trajati osam meseci, a vozila će moći da koriste Vojvodansku ulicu sve vreme tokom izvođenja, uz povremene izmene u režimu saobraćaja. Vojvodanska ulica se nastavlja na ranije izgrađen saobraćajni pravac od Tošinog bunara i Zemunske ulice, a ukupna dužina nove Vojvodanske ulice je kilometar i po.